

Wojewódzki Sąd Administracyjny
w Białymstoku
WYDZIAŁ II
ul. H. Sienkiewicza 84
15-950 BIAŁYSTOK

Dnia 22 października 2018 r.
Sygn. akt II SA/Bk 363/18

W odpowiedzi należy podać
sygnaturę akt Sądu

Nadleżnikto Białowięta (2017)

r.pr. Kamil Pawlukiewicz
Stowarzyszenie Sieć Obywatelska
Watchdog Polska
ul. Ursynowska 22/2
02-605 WARSZAWA

DOREČZENIE ODPISU WYROKU

W wykonaniu zarządzenia z dnia 22 października 2018 r. sekretariat Wydziału II Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku doręcza Panu – jako Pełnomocnikowi skarżącego – odpis wyroku z dnia 4 października 2018 r. wraz z uzasadnieniem.

sekretarz sądowy

Katarzyna Derewońko

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 października 2018 r.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku
w składzie następującym:

Przewodniczący	sędzia WSA Marek Leszczyński (spr.)
Sędziowie	asesor sądowy WSA Elżbieta Lemańska sędzia WSA Małgorzata Roleder
Protokolant	sekretarz sądowy Katarzyna Derewońko

po rozpoznaniu w Wydziale II na rozprawie w dniu 4 października 2018 r.
sprawy ze skargi Stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska w Warszawie
na decyzję Nadleśniczego Nadleśnictwa Białowieża w Białowieży
z dnia 13 kwietnia 2018 r. nr ZG.0172.45.2017
w przedmiocie informacji publicznej

1. uchyla zaskarżoną decyzję;
2. zasądza od Nadleśniczego Nadleśnictwa Białowieża w Białowieży na rzecz skarżącego Stowarzyszenia Sieć Obywatelska Watchdog Polska w Warszawie kwotę 680 (sześćset osiemdziesiąt) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania sądowego.

Na oryginalne właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem

sekretarz sądowy
Katarzyna Derewońko

Sygn. akt II SA/Bk 363/18

UZASADNIENIE

Wnioskiem z dnia 9 sierpnia 2017 r., przesłanym za pośrednictwem poczty elektronicznej, Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska z siedzibą w Warszawie zwróciło się do Nadleśnictwa Białowieża o udostępnienie informacji publicznej obejmującej:

- 1) informacje o tym, gdzie (komu) przekazywane jest drewno, uzyskane z wycinki Puszczy Białowieskiej – w okresie od początku 2017 r. do dnia złożenia wniosku;
- 2) skany umów związanych z gospodarowaniem drewnem uzyskanym z ww. wycinki.

Stowarzyszenie wniosło jednocześnie o przekazanie żądanych informacji w formie elektronicznej na wskazany adres e-mail.

W odpowiedzi na powyższy wniosek Nadleśniczy Nadleśnictwa Białowieża pismem z dnia 22 sierpnia 2017 r. poinformował Stowarzyszenie, że w okresie od początku 2017 r. do dnia złożenia wniosku Nadleśnictwo nie przekazywało drewna przedsiębiorstwom oraz osobom prywatnym, a ze względu na wątpliwości formalno-prawne udostępnienia informacji, z uwagi na chronioną prawem tajemnicę przedsiębiorstwa, termin przygotowania wnioskowanych informacji ulegnie wydłużeniu, tj. informacja zostanie udostępniona w terminie do dnia 9 października 2017 r.

Następnie decyzją z dnia 9 października 2017 r. Nadleśniczy Nadleśnictwa Białowieża, działając w imieniu Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe (dalej w skrócie: PGL LP) Nadleśnictwo Białowieża, odmówił - na podstawie art. 17 ust. 1 w z związku z art. 16 i art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (t.j. Dz.U. z 2016 r. poz. 1764 z późn. zm., dalej w skrócie: "u.d.i.p.") - udostępnienia żądanych informacji publicznej w zakresie skanów umów związanych z gospodarowaniem drewnem, ze względu na fakt, że prowadziłyby to do ujawnienia tajemnicy przedsiębiorcy. W uzasadnieniu decyzji organ stwierdził, że po przeprowadzeniu niezbędnych analiz w świetle przepisów u.d.i.p., uznano, że szczegółowe informacje zawarte w umowach sprzedaży drewna

nie zostały dotychczas ujawnione do publicznej wiadomości i jako, że stanowią tajemnicę przedsiębiorstwa PGL LP oraz każdorazowego kupującego to są konsekwentnie utrzymywane w poufności. Ponadto nabywcom drewna mającym status przedsiębiorców przysługuje prawo do ochrony ich tajemnicy przedsiębiorcy. W związku z tym, iż przedsiębiorcy ci również nie zrezygnowali z przysługującego im prawa do ochrony tajemnicy przedsiębiorcy, to PGL LP nie jest uprawnione do udostępnienia informacji z uwagi na obowiązek ochrony tajemnicy swoich kontrahentów wynikający wprost z treści zawartych umów.

Pismem z dnia 20 listopada 2017 r. Stowarzyszenie wniosło do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego skargę na powyższą decyzję, zarzucając jej naruszenie: art. 61 ust. 1 Konstytucji RP, art. 5 ust. 2 u.d.i.p., art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o nieuczciwej konkurencji oraz art. 16 ust. 2 u.d.i.p. w zw. z art. 107 § 3 k.p.a. poprzez wydanie decyzji bez prawidłowego uzasadnienia.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku po rozpoznaniu powyższej skargi, wyrokiem z dnia 6 marca 2018 r. sygn. akt II SA/Bk 899/17, uchylił zaskarżoną decyzję Nadleśnictwa Białowieża z dnia 9 października 2017 r. Uzasadniając wydane rozstrzygnięcie Sąd w pierwszej kolejności zwrócił uwagę, że na Nadleśniczym ciążył obowiązek udostępnienia informacji publicznej, której treść bezpośrednio wiązała się z funkcjonowaniem kierowanego przez niego Nadleśnictwa, a która to informacja znajdowała się w posiadaniu podmiotu zobowiązanego. Przyznał również, że umowy zawierane przez nadleśnictwo, dotyczące gospodarowania drewnem uzyskanym z wycinki, wchodzą w zakres informacji publicznej. W dalszej kolejności Sąd odniósł się do podstawy odmowy udostępnienia informacji publicznej wskazując, że uzasadnienie zastosowania tej przesłanki ograniczającej wymagało wykazania przez decydenta, że tajemnica przedsiębiorcy wystąpiła oraz że zakres ograniczeń był tak szeroki, że uniemożliwiał udostępnienie informacji nawet z częściowo ukrytymi danymi. Nadleśniczy nie wykazał natomiast w sposób należyty i rzeczywisty wystąpienia przesłanki uniemożliwiającej udostępnienie żądanej informacji. Zastosował przy tym ograniczenie w całości, mimo, że w art. 5 ustawy o dostępie do informacji publicznej dopuszcza się udostępnienie żądanej informacji z wyłączeniem części informacji podlegającej ochronie. WSA wskazał również, że w odniesieniu do nadleśnictwa nie można pomijać tego, że zadaniem Lasów Państwowych jest działalność w interesie

publicznym i wykonywanie gospodarki leśnej nie w celu przysporzenia zysku, ale dla pokrycia kosztów działalności z własnych przychodów.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Nadleśniczy Nadleśnictwa Białowieża decyzją z dnia 13 kwietnia 2018 r., działając na podstawie art. 17 ust. 1 w zw. z art. 16 w zw. z art. 5 ust. 2 u.d.i.p., odmówił po raz drugi udostępnienia Stowarzyszeniu informacji publicznej obejmującej: informacje o tym, gdzie (komu) przekazywane jest drewno pochodzące z Puszczy Białowieskiej – w okresie od początku 2017 r. do dnia złożenia wniosku oraz skanów umów związanych z gospodarowaniem drewnem uzyskanym z ww. wycinki. Uzasadniając wydane rozstrzygnięcie organ wskazał, że udostępnienie wnioskowanych informacji prowadziłoby do ujawnienia tajemnicy przedsiębiorstwa zarówno Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe, jak również jego kontrahentów. Strony umów dotyczących sprzedaży drewna podpisały zaś stosowne klauzule poufności, odnośnie ilości sprzedanych sortymentów drewna, umówionych cen oraz całkowitej wartości umowy. Dane te stanowią wartość gospodarczą dla stron, które mogą zostać wykorzystane przez innych przedsiębiorców, a jako takie podlegają ochronie prawnej. Organ wyjaśnił również, że umowy dotyczące sprzedaży drewna zawierają szczegółowe dane, w tym zasady naliczania kar umownych, sposób dokonywania, terminy i podstawę zapłaty. Udostępnienie takich informacji daje zatem dokładny wgląd w sytuację kontrahentów Nadleśnictwa. Ma to zatem ogromny wpływ na możliwość bieżącej realizacji działalności organizacji pracy tychże przedsiębiorców. Zdaniem organu przedsiębiorcy zakupujący drewno w jednostkach PGL LP, zarządzających 77% lasów w Polsce w ogóle, mają prawo oczekiwać, że kupowane drewno pozyskane zostało w sposób prawidłowy i zgodny ze sztuką leśną. Nie leży w gestii tych przedsiębiorców rozważanie, czy pozyskanie drewna w danym miejscu i czasie jest ideologicznie właściwe. Przedsiębiorcy kierują się rodzajem zapotrzebowanego surowca i uzasadnieniem ekonomicznym. Mają zatem prawo oczekiwać poszanowania ich tajemnicy przedsiębiorcy. Wola jej zachowania wynika zaś wprost z treści zawartych umów. Końcowo wyjaśniono, że Nadleśnictwo nie jest uprawnione do jednostronnego udostępnienia informacji będących tajemnicą swoich kontrahentów, a działanie takie mogłoby spowodować ryzyko odpowiedzialności odszkodowawczej i roszczenia przedsiębiorców z tytułu poniesienia szkód, biorąc dodatkowo pod uwagę fakt, iż część przedsiębiorców złożyła dodatkowe

oświadczenia o nie wyrażeniu zgody na udostępnienie ich danych jako kontrahentów Nadleśnictwa Białowieża. Biorąc zatem pod uwagę tę klauzulę poufności zawartą w umowach zawieranych z kontrahentami, ewentualne udostępnienie umów, gdzie dane zostałyby zanonimizowane, sprowadziłoby się do udostępnienia umów zawierających dane dostępne w przykładowym wzorze umowy.

W skardze złożonej do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Białymstoku, Stowarzyszenie Sieć Obywatelska Watchdog Polska wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji oraz o zasądzenie kosztów postępowania. Zaskarżonej decyzji zarzucono naruszenie: art. 61 Konstytucji RP w zakresie w jakim przepis ten stanowi normatywną podstawę konstytucyjnego prawa do informacji publicznej; art. 5 ust. 2 u.d.i.p. w z związku z art. 11 ust. 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji w zakresie w jakim przepis ten stanowi normatywną podstawę ograniczenia prawa do informacji publicznej; art. 16 ust. 2 u.d.i.p. w zw. z art. 107 § 3 k.p.a. poprzez błędną wykładnię prowadzącą do przyjęcia, że wnioskowana informacja stanowi tajemnicę przedsiębiorstwa, a tym samym nieprawidłowe zastosowanie przesłanki ograniczającej dostęp do informacji publicznej oraz wydanie decyzji bez prawidłowego uzasadnienia.

W ocenie skarżącego organ rozpatrując ponownie wnioski o udostępnienie wnioskowanej informacji publicznej błędnie założył, że istnieje konieczność ochrony wnioskowanej tajemnicy ze względu na wyrażoną w art. 5 ust. 2 ustawy ochronę tajemnicy przedsiębiorcy. Nadleśniczy uznał co prawda, że wnioskowane informacje stanowią wartość gospodarczą, ponieważ dane o ilości sprzedanego drewna, umówionych cenach, czy całkowitej wartości umowy, mogą zostać wykorzystane przez innych przedsiębiorców, tym niemniej - zdaniem Stowarzyszenia - uzasadnienie takie jest niewystarczające. Wprawdzie to przedsiębiorca decyduje, jakie informacje objąć tajemnicą przedsiębiorcy, tym niemniej nie każda zastrzeżona informacja nie podlega udostępnieniu w trybie przepisów UDIP. W przypadku bowiem uznania niezasadności zastrzeżenia poufności, klauzule takie poczytuje się za niezastrzeżone. W przedmiotowej sprawie organ nie wykazał zaś, że wnioskowane informacje posiadają wartość gospodarczą, czy też stanowią informacje o charakterze technicznym, technologicznym, organizacyjnym. Końcowo Skarżące Stowarzyszenie zwróciło uwagę, że zasadą pozostaje obowiązek

udzielenia informacji publicznej, zaś jego ograniczenie ma charakter wyjątkowy i nie może być wykładane rozszerzająco.

Nadleśnictwo Białowieża w odpowiedzi na skargę wniosło o jej oddalenie ewentualnie odrzucenie w całości na podstawie art. 58 § 1 pkt 1 ustawy Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi z uwagi na brak właściwości sądu administracyjnego. Odpowiadając na zarzuty skargi pełnomocnik organu wyjaśnił, że z uwagi na fakt, iż PGL LP występuje w roli przedsiębiorcy to dla odmowy udostępnienia informacji publicznej wystarczająca będzie sama uzewnętrzniona wola zachowania tajemnicy przedsiębiorcy przez PGL LP. W tym zakresie pełnomocnik organu powołał się na zarządzenie nr 48 Dyrektora Lasów Państwowych z dnia 6 października 2010 r. „Wykaz informacji stanowiących tajemnicę przedsiębiorstwa”. Końcowo autor odpowiedzi na skargę wyjaśnił, że podanie informacji publicznych stanowiących tajemnicę przedsiębiorcy może narazić Nadleśnictwo na odpowiedzialność odszkodowawczą (wielomilionowe kary) chociażby z uwagi na ochronę danych osobowych w związku z wejściem w życie rozporządzenia tzw. RODO.

Wojewódzki Sąd Administracyjny w Białymstoku, zważył co następuje:

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 25 lipca 2002 r. Prawo o ustroju sądów administracyjnych (t.j. Dz.U. z 2017 r. poz. 2188, ze zm.) wojewódzki sąd administracyjny sprawuje kontrolę działalności administracji publicznej pod względem zgodności z prawem. Zakres tej kontroli wyznacza art. 134 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1302, zwanej dalej w skrócie p.p.s.a.), stanowiący, że sąd orzeka w granicach danej sprawy, nie będąc jednak związany zarzutami i wnioskami skargi oraz powołaną podstawą prawną.

Dokonując tak rozumianej kontroli zaskarżonej decyzji, Sąd doszedł do przekonania, że wniesiona skarga zasługuje na uwzględnienie, albowiem zaskarżona decyzja została wydana z naruszeniem prawa w stopniu mogącym mieć istotny wpływ na wynik sprawy, a więc skutkującym koniecznością jej uchylenia.

Szczegółową ocenę zaskarżonej decyzji należy poprzedzić wyjaśnieniem, że zarówno organ jak i Sąd rozpoznając niniejszą sprawę, związani byli wytycznymi

zawartymi w wyroku tutejszego Sądu z dnia 6 marca 2018 r., sygn. akt II SA/Bk 899/17 uchylającym poprzednią decyzję Nadleśniczego Nadleśnictwa Białowieża z dnia 9 października 2017 r. o odmowie udostępnienia żądanych informacji publicznej w zakresie skanów umów związanych z gospodarowaniem drewnem. Ma to o tyle istotne znaczenie, że zgodnie z treścią art. 153 p.p.s.a. ocena prawna i wskazania co do dalszego postępowania wyrażone w orzeczeniu sądu wiążą w sprawie ten sąd oraz organ, którego działanie, bezczynność lub przewlekłe prowadzenie postępowania było przedmiotem zaskarżenia. Związanie oceną prawną wyrażoną w wyroku (uzasadnieniu orzeczenia) oraz wynikającymi z niej wskazaniem co do dalszego postępowania oznacza, że organ nie może formułować nowych ocen prawnych, sprzecznych z wyrażonym wcześniej poglądem, lecz obowiązany jest do podporządkowania się jemu w pełnym zakresie oraz konsekwentnego reagowania w razie stwierdzenia braku zastosowania się do wskazań w zakresie dalszego postępowania przed organem administracji publicznej (tak m.in. NSA w wyrokach z dnia 30 lipca 2009 r., sygn. akt II FSK 451/08, Lex nr 526493; z dnia 13 lipca 2010 r., sygn. akt I GSK 940/09, Lex nr 594756). Dlatego w razie wnoszenia kolejnych skarg, sąd administracyjny w pierwszej kolejności weryfikuje sposób wywiązania się organów ze skierowanych do nich wskazań, nie wnikając w materię objętą zakresem wcześniejszych ocen (wyrok NSA z dnia 21 kwietnia 2010 r., sygn. akt II FSK 2129/08, Lex nr 596261).

Tutejszy Sąd w wyroku z dnia 6 marca 2018 r. sygn. akt II SA/Bk 899/17 przesądził zaś, że na nadleśniczym nadleśnictwa, będącego wewnętrzną jednostką organizacyjną wchodzącą w skład Lasów Państwowych, które z mocy art. 32 ust. 1 ustawy o lasach są państwową jednostką organizacyjną, ciążył obowiązek udzielenia informacji publicznej, której treść bezpośrednio wiązała się z funkcjonowaniem kierowanego przez niego nadleśnictwa, a która to informacja znajdowała się w posiadaniu nadleśnictwa. W przywołanym wyroku przesądzono także, że umowy zawierane przez nadleśnictwo, dotyczące gospodarowania drewnem uzyskanym z wycinki, wchodzą w zakres informacji publicznej. Powyższe okoliczności są nieweryfikowalne na obecnym etapie postępowania, stąd też podejmowane ponownie przez pełnomocnika organu próby zakwestionowania uznania nadleśnictwa za podmiot publiczny zobowiązany do udzielenia informacji publicznej,

należy uznać za bezskuteczne, a zawarty w odpowiedzi na skargę wniosek o odrzucenie skargi – za bezpodstawny.

W niniejszej sprawie sporną stała się kwestia zasadności zastosowanej przez organ odmowy udostępnienia wnioskowanej przez Stowarzyszenie informacji w postaci skanów umów związanych z gospodarowaniem przez Nadleśnictwo uzyskanym drewnem ze względu na wyrażoną w art. 5 ust. 2 u.d.i.p - tajemnicę przedsiębiorcy. Przepis ten ogranicza prawo do informacji publicznej ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. "Tajemnica przedsiębiorcy" nie została zdefiniowana w ustawie o dostępie do informacji publicznej. Wyprowadza się ją z definicji legalnej "tajemnicy przedsiębiorstwa" zawartej w art. 11 ust. 4 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2003 r. nr 153, poz. 1503, z późn. zm.). Zgodnie z treścią tego przepisu przez tajemnicę przedsiębiorstwa rozumie się nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne, organizacyjne przedsiębiorstwa lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności. Z przytoczonego przepisu wynika, że aby dana informacja podlegała ochronie, tj. stanowiła tajemnicę przedsiębiorcy, musi spełniać dwie przesłanki: formalną i materialną. Przesłanka formalna jest spełniona wówczas, gdy zostanie wykazane, że przedsiębiorca podjął działania w celu zachowania poufności tych informacji (brak ujawnienia). Nie jest zatem wystarczające przekonanie podmiotu dysponującego informacją o działalności przedsiębiorcy, że dane te mają charakter poufny, ale konieczne jest wykazanie faktu zastrzeżenia przez przedsiębiorcę poufności danych. Przesłanka materialna odnosi się do treści informacji (danych technicznych, technologicznych, organizacyjnych lub innych posiadających dla przedsiębiorcy wartość gospodarczą), których ujawnienie mogłoby negatywnie wpłynąć na sytuację przedsiębiorcy.

Do objęcia danej informacji tajemnicą przedsiębiorstwa konieczne jest zatem, jak trafnie wywiódł to WSA w Białymstoku w wyroku z dnia 6 marca 2018 r. sygn. akt II SA/Bk 899/17, spełnienie trzech warunków łącznie - stwierdzenia, że dane informacje mają charakter techniczny, technologiczny, handlowy lub organizacyjny przedsiębiorstwa, nie zostały ujawnione do wiadomości publicznej, a także podjęto w stosunku do nich niezbędne działania w celu zachowania poufności. Nie wystarczy natomiast ogólnikowe wskazanie w decyzji odmawiającej udostępnienia

wnioskowanej informacji, że żądane informacje objęte są tajemnicą przedsiębiorstwa. Konieczne jest wykazanie, że żądane informacje w istocie tę tajemnicę zawierają. Każda zatem nieujawniona do wiadomości publicznej informacja techniczna, technologiczna czy organizacyjna przedsiębiorstwa lub inna informacja posiadająca wartość gospodarczą, co do której przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności powinna być, przed jej udostępnieniem w trybie ustawy o dostępie do informacji publicznej, indywidualnie oceniona pod kątem zakwalifikowania jej jako tajemnicy przedsiębiorcy. Ewentualne przesłanki nie udzielenia informacji publicznej ze wskazanego powodu muszą być omówione i wyjaśnione w sposób wyczerpujący i precyzyjny (por. wyrok NSA z dnia 17 stycznia 2017 r., sygn. akt I OSK 1993/16, CBOSA).

Argumentacja zawarta w kontrolowanej decyzji, poza ogólnym twierdzeniem, iż wszystkie umowy zawierane przez organ z kontrahentami objęte są klauzulą poufności, ponieważ zawarte w nich informacje w zakresie danych samych kontrahentów, ilości i sortymentu nabytego surowca oraz cen, wypełniają elementy definicji tajemnicy przedsiębiorstwa, organ faktycznie nie dokonał żadnej analizy i nie wyjaśnił z czego wywodzi tę tajemnicę. Zawarte zaś w tym zakresie uzasadnienie, iż wnioskowane informacje stanowią wartość gospodarczą, ponieważ dane o ilości sprzedanego drewna, umówionych cenach, czy całkowitej wartości umowy, mogą zostać wykorzystane przez innych przedsiębiorców, jest dalece niewystarczające. Takie informacje stanowią bowiem element generalnej oceny wystąpienia tajemnicy przedsiębiorcy, a organ nie wykazał w jaki sposób ujawnienie umów spowodować może - po jego stronie - ujemne konsekwencje gospodarcze. Bez wykazania tego rodzaju potencjalnego związku przyczynowego pomiędzy treścią informacji, a sytuacją gospodarczą podmiotu nie sposób stwierdzić, że wystąpił tu czynnik materialny pozwalający uznać informację za tajemnicę przedsiębiorcy. Treść uzasadnienia zaskarżonej decyzji i akt sprawy nie daje możliwości dokonania oceny zasadności utajnienia wnioskowanej informacji publicznej.

W ocenie Sądu, niewystarczające jest również ogólne stwierdzenie, że nabywcom drewna mającym status przedsiębiorców przysługuje prawo do ochrony ich tajemnicy przedsiębiorcy. Należy bowiem pamiętać, że ograniczenie dostępności informacji publicznej ze względu na tajemnicę przedsiębiorcy ma charakter wyjątku

od zasady i w związku z tym nie może być wykładane rozszerzająco. Dlatego też, podmiot zobowiązany do jej udostępnienia nie może ograniczyć się do ogólnego stwierdzenia o istnieniu takiej tajemnicy, w tym sformułowanego jedynie na podstawie subiektywnej oceny dokonanej w tym zakresie przez przedsiębiorcę.

Nie można zatem zgodzić się z twierdzeniem, że sam fakt utajnienia treści umów cywilnoprawnych zawieranych przez Nadleśnictwo z uwagi na tajemnicę przedsiębiorstwa stanowi bezwzględną przesłankę odmowy udzielenia żądanych informacji w ramach dostępu do informacji publicznej. Wyłącznie wola przedsiębiorcy, nadającego klauzulę poufności całemu pakietowi informacji nie jest bowiem decydująca. Istnienie tajemnicy przedsiębiorcy musi w każdym przypadku być rzeczywiste i niewątpliwe. Ta przesłanka ograniczająca zasadę jawności informacji publicznej musi być oceniana w sposób obiektywny, oderwany od woli danego przedsiębiorcy. Nie wystarczy więc, by żądana informacja dotyczyła przedsiębiorcy, a mianowicie by odnosiła się do prowadzonej przez niego działalności gospodarczej i by była wolą przedsiębiorcy objęta tajemnicą. W takich przypadkach organ musi szczegółowo określić, z czego wywodzi daną przesłankę odmowy i w czym znajduje ona uzasadnienie (por. wyrok WSA w Opolu z dnia 9 stycznia 2018 r., II SA/Op 583/17. CBOSA).

Ponadto co istotne w przedmiotowej sprawie, treść uzasadnienia decyzji o odmowie udostępnienia informacji publicznej ze względu na ochronę tajemnicy przedsiębiorcy powinna wskazywać na przeprowadzenie przez organ oceny proporcjonalności między potrzebą ochrony tej tajemnicy, a obywatelskim prawem do informacji, z której wynikałoby, że utajnione umowy cywilnoprawne zawarte od początku 2017 roku przez Nadleśnictwo Białowieża zawierają informacje tworzące sferę tajemnicy przedsiębiorcy, a konieczność jej ochrony jest proporcjonalnie większa, niż racje przemawiające za ich udostępnieniem. Brak przeprowadzenia takiej oceny narusza wymogi wywodzonej z art. 2 i art. 31 ust. 3 Konstytucji RP zasady proporcjonalności. Przy ocenie tej proporcjonalności w realiach rozpoznawanej sprawy istotna jest też kwestia, na którą zwrócił już uwagę WSA w Białymstoku w wyroku z dnia 6 marca 2018 r. II SA/Bk 899/17, a mianowicie, że w odniesieniu do nadleśnictwa, stanowiącego jednostkę organizacyjną wyodrębnioną ze struktury Lasów Państwowych, nie można pomijać tego, że zadaniem Lasów Państwowych jest działalność w interesie publicznym i wykonywanie gospodarki

leśnej nie w celu przynoszenia zysku, tak jak działają przedsiębiorcy, ale dla pokrycia kosztów działalności z własnych przychodów (art. 50 ustawy o lasach). Uzasadnienie zaskarżonej decyzji kwestie te ewidentnie pomija, nie zawiera też analizy rzeczywistego wystąpienia "tajemnicy przedsiębiorcy" jako przesłanki odmowy udzielenia żądanej informacji publicznej, co także stanowi o naruszeniu wymogów z art. 107 § 3 k.p.a.

Natomiast z punktu widzenia transparentności działania organu dysponującego majątkiem publicznym istotne jest to, kto mienie (środki finansowe) pochodzące ze środków publicznych otrzymał lub z nich korzysta. Znając bowiem dane podmiotów możliwa jest pełna kontrola społeczna nad wydatkowaniem środków publicznych i przeciwdziałanie nieprawidłowościom jakie mogą występować w tym zakresie, jak chociażby nepotyzmowi. Możliwość kontroli społecznej w tym obszarze sprzyja odpowiedzialności władzy w tych działaniach (tak m.in. WSA w Krakowie wyroku z dnia 30 lipca 2013 r. II SAB/Kr 395/13, CBOSA).

Wykazanie zatem zasadności objęcia żądanych informacji statusem tajemnicy przedsiębiorcy wymagało przeanalizowania aspektu materialnego żądanych danych w kontekście wskazywanej tajemnicy. Ogólne wywody prawne organu nie zostały odniesione do istoty rzeczy, czyli do treści konkretnych umów, samo zaś odwołanie się w odpowiedzi na skargę do zarządzenia z dnia 6 października 2010 r., nr 48, bez dokonania samodzielnej oceny w zakresie spełnienia przesłanki ochrony tajemnicy przedsiębiorcy jest niewystarczające. Również przywołana w treści zaskarżonej decyzji klauzula poufności zawarta we wzorach umów kupna – sprzedaży drewna „zobowiązującą strony umowy wzajemnie do zachowania w poufności informacji obejmujących ilość sprzedanych sortymentów drewna, umówione ceny oraz całkowitą wartość umowy”, nie jest wystarczająca dla ograniczenia dostępności informacji publicznej bez odniesienia się do poufności poszczególnych elementów umów żądanych przez skarżące Stowarzyszenie.

Odmawiając całkowitego udostępnienia informacji publicznej w zakresie skanów umów związanych z gospodarowaniem uzyskanym drewnem Nadleśniczy Nadleśnictwa Białowieża pominął również okoliczność, że z art. 5 ust. 2 u.d.i.p. wynika, że prawo do informacji publicznej podlega jedynie ograniczeniu w ściśle określonym zakresie ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. Przepis nie mówi o całkowitym wyłączeniu prawa do informacji

publicznej ale o jego ograniczeniu w takim zakresie, w jakim wymaga tego ochrona prywatności osoby fizycznej lub tajemnicy przedsiębiorcy. W ocenie Sądu ma zatem żadnych przeszkód prawnych do udostępnienia żądanych skanów umów z wyłączeniem części informacji podlegających ochronie poprzez utajnienie w procesie anonimizacji wyłącznie tych danych, które są poufne i których ujawnienie zagrażałoby lub naruszałoby interes przedsiębiorcy.

Na uwzględnienie nie zasługuje też argumentacja pełnomocnika organu jakoby udzielenie wnioskowanych informacji mogło narazić Nadleśnictwo na odpowiedzialność odszkodowawczą z uwagi na ochronę danych osobowych i brak stosownej umowy zawartej pomiędzy umowy pomiędzy Nadleśnictwem, a Skarżącym odnośnie powierzenia przetwarzania danych w związku z wejściem w życie rozporządzenia tzw. RODO. Należy bowiem wskazać, że zgodnie z art. 86 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 2016/679 w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE, dane osobowe zawarte w dokumentach urzędowych, które posiada organ lub podmiot publiczny lub podmiot prywatny w celu wykonania zadania realizowanego w interesie publicznym, mogą zostać przez ten organ lub podmiot ujawnione zgodnie z prawem Unii lub prawem państwa członkowskiego, któremu podlegają ten organ lub podmiot, dla pogodzenia publicznego dostępu do dokumentów urzędowych z prawem do ochrony danych osobowych na mocy niniejszego rozporządzenia. W polskich realiach takim prawem jest zaś ustawa o dostępie do informacji publicznej, która we wspomnianym już art. 5 ust. 2 stanowi, że prawo do informacji publicznej podlega ograniczeniu ze względu na prywatność osoby fizycznej lub tajemnicę przedsiębiorcy. Należy jednak pamiętać, że ograniczenie to nie dotyczy informacji o osobach pełniących funkcje publiczne, mających związek z pełnieniem tych funkcji, w tym o warunkach powierzenia i wykonywania funkcji, oraz w przypadku, gdy osoba fizyczna lub przedsiębiorca rezygnują z przysługującego im prawa (WSA we Wrocławiu w wyroku z dnia 26 września 2018 r. IV SAB/Wr 158/18, CBOSA).

Reasumując, Sąd stwierdził, że brak dostatecznej analizy organu w kontekście przesłanki z art. 5 ust. 2 u.d.i.p. w związku z art. 11 ust. 4 ustawy o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji oraz sformułowanie jedynie ogólnych wniosków, bez stosownego ich umotywowania, wskazują na naruszenie ww. przepisów oraz

wymogów dotyczących uzasadnienia decyzji określonych w art. 107 § 3 k.p.a. Wymienione naruszenia mogły mieć istotny wpływ na wynik sprawy, co uzasadnia konieczność uchylenia zaskarżonej decyzji na podstawie art. 145 § 1 lit. a) i c) p.p.s.a. Wskazania co do dalszego postępowania wynikają wprost z treści uzasadnienia niniejszego wyroku. Rzeczą organu przy ponownym rozpatrywaniu sprawy będzie uwzględnienie przedstawionej oceny prawnej i usunięcie dostrzeżonych naruszeń prawa.

O kosztach postępowania orzeczono na mocy art. 200 p.p.s.a. i art. 205 § 2 p.p.s.a. w zw. z § 14 ust. 1 pkt 1 lit. c) rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2018 r., poz. 265). Na zasądzone koszty składają się wpis sądowy w kwocie 200 zł oraz koszty zastępstwa procesowego w kwocie 480 zł.

Na oryginale właściwe podpisy
Za zgodność z oryginałem

sekretarz sądowy

Katarzyna Derewońko

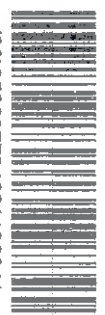
Wojewódzki Sąd Administracyjny
ul. Sienkiewicza 84
15 - 950 Białystok

OPŁATA POBRANA
TAXE PERCUE-POLOGNE
Umowa z Poczta Polska SA
ID Nr 347394/B

Data 22.10.2018
Sygn. akt II SA/Bk 363/18

01h2

R

(00)359007734061136041

r.pr. Kamili Pawlukiewicz
Stowarzyszenie Sieć
Obywatelska Watchdog Polska
ul. Ursynowska 22/2
02-605 WARSZAWA

(00)359007734061136041